

Reminiscencie pri zlatom kňazskom jubileu

vdp. Štefan Mordel

17. júna 2021 ✝ Cirkev

Biskup Mons. Jozef Hlouch

zdroj: wikimedia commons

Rád by som sa podelil so svojimi dojmami v predvečer svojho zlatého kňazského jubilea s čitateľmi webovej stránky Christianitas, keď si spomínam na deň našej kňazskej vysviacky 20. júna v roku 1971 – bude to 50 rokov odvtedy, čo som bol vysvätený na kňaza. S veľkou vďakou sa rozpomínam na tieto úžasné chvíle.

Keďže v tom čase na Slovensku už nebolo ani jedného biskupa, všetky biskupské stolce boli totiž neobsadené, vysviacal nás biskup z Českých Budejovic, Mons. Jozef Hlouch. Diakonát sme prijali 24. mája v roku 1970 z rúk pána biskupa Róberta Pobožného. O rok neskôr, 20. júna sme z rúk pána biskupa Hloucha prijali kňazskú vysviacku.

Na túto udalosť sa nedá zabudnúť. S koľkým zápalom sa nám prihovárал a povzbudzoval nás k odvahe a statočnosti, aby sme sa nebáli, lebo svet nás potrebuje. Hovoril nám to v čase začínajúcej normalizácie, vtedy, keď vysoký vládny úradník na ministerstve kultúry v Prahe, istý pán Hruza, sa zastrájal a vyhráždal, že on naučí Cirkev znovu sa báť. Cirkevných predstaviteľov bolo treba zastrašiť, aby sa báli a boli tak poddajní, a tento pán biskup nám povedal: „*Milovaní bratři, nebojte se!*“

Aké to bolo úžasné nadšenie, keď sme kľačali pred biskupom v preplnenom Dóme sv. Martina v Bratislave, ktorý počas 5-tich rokov nášho štúdia a pobytu v seminári sa nám stal druhým domovom. S akou nehou sa prihovárал potom aj k našim rodičom, ktorí vychovali a obetovali svojich synov pre službu Cirkvi a dar Ježišovi Kristovi.

Už pred časom som si prepísal z magnetofónového záznamu celú jeho kázeň, preto mám v živej pamäti tieto jeho slová. Mám veľkú radosť vo svojej duši, keď sa vraciam k týmto myšlienkam a spomínam si na tieto chvíle.

Prešlo od tej chvíle, čiže od tohto veľmi slávneho dňa nášho života, celých 50 rokov. Mnohí naši spolužiaci sa tejto chvíle už nedožili. Nech ich Pán odmení; nech im dá vo svojej nebeskej sláve účasť na nebeskej liturgii a uvedie ich medzi svojich vyvolených a blažených v nebi. Mne a mojim spolubratom, dobrotivý Boh

do prijal dožiť sa tohto vzácneho zlatého jubilea a v tento výročný deň aj celebrovat slávnostnú sv. omšu a obetovať ju ako poďakovanie za všetky milosti, ochranu a pomoc počas celého nášho kňazského života. Spomínam si na všetkých spolužiakov, ktorí s nami študovali v našom ročníku a boli sme spolu vysvätení. Zároveň budem prosiť pri tejto jubilejnej sv. omši aj o ďalšie Božie požehnanie pre nás, čo sme tu ešte zostali, aby nás večný Pastier Ježiš Kristus aj naďalej chránil pred všetkým zlom a posilňoval nás darmi Ducha Svätého, aby sme mohli vytrvať verne v jeho službe až do konca a vedeli rozpoznávať znamenia časov, mali silu vzdorovať zlu a ľžiam, ktoré sa dnes valia svetom a ktoré tak bolestne zasahujú aj Cirkev.

Možno sa niekomu budú zdať moje slová prehnané, pretože navonok sa zdá, že je všetko v úplnom poriadku a Cirkev zakusuje pokoj a úspešne napreduje. Lenže to je iba zdanie. Turbulencie, ktoré prežíva Cirkev na západe od nás, zvlášť v Rakúsku a v Nemecku sú veľmi nebezpečné. To, čo tam bolo pred tridsiatimi rokmi, zakusujeme my tu dnes. Chodil som pomerne často do Nemecka a tam som aj niekoľko týždňov zastupoval kňaza, takže mám s tým skúsenosti. Na západe už v časoch mojej kňazskej vysviacky zavádzali sv. prijímanie na ruku, čo sa dnes na zármutok mnohých ľudí, zavádza dnes u nás. Majme oči otvorené a pozrime sa, kde až došla táto prax po 50-tich rokoch?

Nechceme vidieť, že tam už začali v kostoloch požehnávať homosexuálne páry, že tam vystupujú samozvané kňazky a presadzujú sa násilne pri slávení liturgie? Priplazí sa táto skaza aj ku nám? Ak sa neuchová viera a pravá úcta k Eucharistii, potom zo Sv. omše neostane nič iné, iba nejaká spoločenská slávnosť, ktorá už nesmeruje k Bohu, ale iba k človeku a spoločenstvu ľudí. Nechcem teraz menovať ďalšie problémy, ktoré veľmi bolestne prežívame v súčasných dňoch. V časoch, keď som bol vysvätený na kňaza, neboli ľahké časy, ale viera a oddanosť voči Cirkvi bola oveľa hlbšia. Dnes je situácia ťažšia alebo skrytý boj proti Bohu a Cirkvi je oveľa rafinovanejší.

Pamätná tabuľa v Českých Budějoviciach

zdroj: wikimedia commons

Biskup, ktorý ma svätzil, bol opravdivým Kristovým svedkom. Dozvedel som sa, že sa pripravuje proces blahorečenia, čo ma nesmierne teší. Len pred pár dňami som sa dozvedel, že zomrel na následky bitky, ktorú mu uštedrili príslušníci ŠTB pri vyšetovaní. Veľmi ma to prekvapilo. S koľkou láskou nám hovoril pri vysviacke: „*Milovaní bratři, nebojte se! Vy jste potřební...*“ Ak to bolo aktuálne vtedy pred 50-timi rokmi, že sekularizovaná spoločnosť presadzovala mienku, že kňazi nie sú potrební, tak v tejto našej dobe je to ešte oveľa výraznejšie. Kňaz dneška, podľa verejnej mienky, už nie je potrebný, aby hlásal Kristove zásady dané nám v Evanjeliu, alebo Boží zákon daný nám v Dekalógu, ale skôr, aby sa zapojil do prúdu moderny a budovania nového sveta, ktorý bude postavený na slobode bez medzí. Aká hrôza, že sa toľko kňazov pridalo v Rakúsku aj v Nemecku ku prívržencom tzv. dúhovej revolúcie, ktorá sa snaží v spoločnosti

bezohľadne presadzovať zásady LGBTI, čiže inými slovami, pošliapať 6. a 9. Božie prikázanie a nastoliť v oblasti pohlavného života a ľudskej sexuality totálnu anarchiu. Vzдорovať tomuto prúdu dokáže iba ten, kto si zachová pevnú vieru a patričnú úctu ku Kristovi, ktorý je medzi nami prítomný v Božom slove a v Eucharistii.

Pripájam aspoň niekoľko myšlienok z tej úžasnej kázne, ktorá nám novokňazom zaznela vtedy pri vysviacke v Dóme sv. Martina. Svoj príhovor začal veľmi vzletne pozdravom *Pochválený buď Ježiš Kristus* a celý dom zaburácal *Na veky Amen!* Bolo to veľmi jednoduché a predsa tak nesmierne silné; spontánne vyjadrenie *Nech je pochválený Ježiš Kristus* v našom spoločenstve a ľud odpovedá, áno, tak je, nech je tak naveky Amen! Potom pateticky pokračoval:

„Ó nech sú zvelebené nebesia i národ slovenský a jeho rodiny, nech je vám blahopriane milí spolubratia na vinici Pána. Keď sme vchádzali sem do katedrály a keď sme privádzali ku oltáru týchto nových obetovaných hral nám organ, pozauny a bubny a čo tam všetko bolo, slávnostný pochod, bol nejaký korunovačný pochod. Ale viac než korunovácia za kráľa a cisára, dnes stala sa vám, vašim synom a bratom a príbuzným, našim bratom, nádeji Cirkvi svätej a stala sa vašej krásnej krajine. Nech je vám tisíckrát blahopriane. Lebo kňazstvo je súhrn milostí a tajomstva, a nepochopiteľného vyvolenia a dôstojnosti, ktoré je nad všetky ostatné, s výnimkou božského materstva Blahoslavenej Panny Márie, väčšia.“

Po tomto mohutnom a slávnostnom úvode pokračoval: *„Snád' môžem spomenúť, že keď som bol svätený na kňaza, tak som takto krútil hlavou: ja neviem, že si mňa mohol Pán Boh vyvoliť, veď som z biedy a z deviatich detí, a pásal som kravy a husi, to bolo všetko a teraz naraz som kňazom. Snád' z takýchto prostých pomerov ste vyšli mnohí z vás, drahí synovia a dosiahli ste aj akademické grády, ale predsa „quid retribuam Domino“ čím odplatíme Pánu Bohu my a vy s nami a celé ľudstvo, lebo kňaz Cirkvi svätej, to je dar ľudstvu, to je Božie zľutovanie, to je príchod Boha v každom tom kňazovi ku nám všetkým. Preto toto je deň, ktorý nám učinil Pán, na ktorý nesmieme nikdy zabudnúť. Ten musí zostať ako deň najvyššieho jasu, blaha, ako deň, kedy Boh prišiel k nám a dal nám svojho syna Ježiša Krista.“*

Je nezabudnuteľné s akou účasťou, s koľkou duchovnou náklonnosťou sa nám vtedy prihováral, a ako hlboko sa vtláčali jeho slová do našich duší a našich srdc.

„Áno, moji drahí, toho vám dal a hovorí vám to, čo Ježiš povedal: „ako mňa poslal Otec, tak i ja posielam vás“. Totiž k tomu, k čomu poslal Ježiša Krista, posielala i vás teraz Otec Nebeský, ktorý miluje Ježiša nadovšetko, on je s ním rovnakej podstaty, on je s ním spojený tou istou podstatou božstva, ako miluje nadovšetko Ježiša, tak vám teraz dáva Ježiša Krista sviatostného a mystického v tele Kristovom, v tele ako Cirkev svätú, a hovorí: „Môj synu, miluj ho, môj synu to dostačí tá láska ku Kristovi to ťa vyzbrojí takým dynamizmom nadprirodzena, že nebude prekážky, ktorú by si neprekonal. Nebude obeť, ktorú by si nebol schopný priniesť. Pôjdete do svojich farností, kam budete určení. Drahí bratia, nech jedno slovo, nech jedno heslo ide s vami. Láska Kristova nás posielala, láska Kristova nás neustále drží, aj keby sme boli snád' kameňovaní ako tí proroci, láska Kristova nikdy v nás neustane, pretože vieme komu sme uverili, komu sme srdce dali.“

Potom pokračoval: *„Padli ste na tvár pred oltárom, ako to už bolo krásne mysticky vystihnuté, čo to znamená. V tej chvíli sa dialo čosi veľké. Áno, pretrhnuté putá, putá pozemské, ktoré ste*

mali nasadené a Boh vám dal putá nebeské. Putá vyššej lásky, putá, ktoré vás povedú k väčším obetiam, ktorých by nebol schopný človek, ktorý sa takto Bohu nezasvätil. Budete denne lámať hostiu veľkú na oltári, v tejto chvíli, moji najdrahší synovia – takto hovorím v mene vašich najdôstojnejších ordinárov – pridajte kdekoľvek budete: „Pane, vezmi, premeň, lámaj a dávaj, lebo ja už nie som svoj, prestal som byť svoj, patrím dušiam za ktoré si ty vykrvácal. Oni majú právo na moje pozvanie, jediné vydanie schopnosti, na moju lásku, na môj chvályhodný život, ja nemôžem ináč, len svoj život pre nich obetovať.“

Keď po rokoch znovu čítam tieto jeho slová, ktoré nám adresoval na začiatku našej kňazskej cesty, znovu sa rozochvieva moje srdce. Kolká sila nadšenia a viery plynú z týchto slov a možno po mnohých týchto rokoch vyznievajú tieto slová ešte živšie. Začítajme sa ďalej do týchto úžasných slov, ktoré plynuli z jeho láskou preniknutého srdca do našich chvejúcich sa srdc plných bázne a úžasu nad týmto úžasným tajomstvom, ktoré Boh vtláča v tej chvíli do našich duší, keď nás posvätil a urobil svojimi poslami. Biskup Jozef pokračoval ďalej:

„Keď sme prišli ku oltáru, pobožkali sme spoločne to miesto najsvätejšie. Priatelia drahí, veľmi by som vám odporúčal, nech spoločne nesieme svojou láskou, svoje srdce na oltár. Denne ju obnovujeme a keď bude naša láska svieža, a mladícka a nebudeme dbať na svoje emócie a keď sa dožijeme aj vysokého veku, budeme len jedno vedieť: „Viem komu som uveril a ja žijem z viery Ježiša Krista, ktorý ma miloval a obetoval sa za mňa,“ a ako to apoštol Pavol píše Filipanom, nech sa každý nájde v srdci Ježiša Krista a tam nech vás každý nájde ako opravdivo milujúcich. Budete prinášať najsvätejšiu obeť. Prijmi moc prinášať svätú obeť ľudu Bohu. Úžasná moc, úžasná výsada, úžasnú vyvolenie a taktiež i povolanie, lebo len ten kňaz bude najdôstojnejším obetníkom, ktorý najdokonalejšie seba samého bude obetovať.

Ste darom nebies, povedal som tomuto ľudu. On vás potrebuje. Keby nebolo kňazov, zhasnú oltáre, čo nám bude svietiť, lebo ani milióny slnk nám nepomôžu. Keby nebolo kňazov, nebude tu už nik, kto by človeku povedal, aby sa vzdal hriechu, aby sa varoval zlého a dal sa na cestu života. Ak sa prestane človek modliť, čo začne. Ak prestane človek Boha oslavovať bohoslužbou, ako bude sláviť. Najmilší, ste potrební. Ste kvasom, aby životom novým zakvitla celá zem. Ste soľou, aby sa červy skazy nezavrtali do morálneho života moderného človeka. Vy ste svetlo! Tak nech svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali Otca, ktorý je v nebesiach. Kiež toto svetlo nikdy, nikdy tomuto dobrému, poctivému pracujúcemu ľudu nezhasne. A vedzte, že si môžu technici hoci aj na mesiaci vybudovať paláce, alebo vojvodcovia, chráň Bože dobrý, vybudovať dokonca odpaľovacie rampy, vy budete potrební. Aby sme človekovi odpustili hriechy, aby sme mu postavili rebrík k nebesiam a mosty od brata k bratovi. Budeme vždy potrební. Bože zachovaj nám a daj nám hodne kňazov.“

„Milí synovia, poznám dve známe básne, ktoré hovoria tieto myšlienky: „Každá studienka v lese na svojej hladine nebo nesie. Keby tej studienky nebolo, o zem by sa to nebo rozbilo.“ Studienka v lese, ktorá na svojej hladine nebo nesie... na hladine očí, ale na hladine srdca a celej bytosti. Kus neba aj vy doneste na hladine srdca tomuto dobrému ľudu. Kamkoľvek vojdete, nech s vami vojde Pokoj Pánov. Ktokoľvek sa s vami stretne, nech si pri odchode uvedomí, videl som muža Božieho. Videl som človeka, ktorý hlboko verí. Ako je to v tom známom románe Handrári z Emauz, kde sa hovorí ako jeden bohoslovec prišiel medzi handrárov, medzi tú najspodnejšiu vrstvu ľudskej spoločnosti, aby ich poznal. Keď odchádzal,

tak mu povedal jeden z tých chudákov: „Ty si bol jeden z nás, ale bol si nad nami. Nad nami si bol.“ On nebol žiadnym veliteľom, bol jedným z nich. Ale bol nad nimi svojou morálkou. Morálkou bol vyšší a takýchto svet dne potrebuje, moji drahí. Ukážte svetu, že evanjelium sa nielen dá žiť, ale je nutné ho žiť. Budte čistí, čistí, ako sú krásne tie vaše bohoslužobné rúcha.“

Pán biskup sa potom dotkol aj aktuálnych problémov. V tejto postkoncilovej dobe sa začala diskusia o celibáte. Jeho postoj k tejto otázke bol jasný a jednoznačný. Vyjadril to takto: *„Milovaní synovia, teraz vážne slovo: celibát nech je naprosto mimo diskusí. Človeka, ktorý verí v Boha, v nekonečnú krásu, nekonečnú lásku, ktorý verí v Boha nanajvýš spravodlivého, Boha, ktorý chce, aby sme sa mu podobali krásou svojej duše. Mimo diskusí! A nech by sa usporiadavali hoci aj celé kongresy, my nebudeme strácať o tom slovo. My vieme, komu sme uverili. Čo učinil Boží Syn, ktorý sa za nás obetoval, ktorý sa stal odrobinkou chleba a zostupuje na moje rozochveté ruky, opustil slávu nebies, všetkého sa vzdal, v chudobe na svet prišiel, v chudobe a práci žil a pre jeho smrť nebolo miesta, zomrel medzi nebom a zemou. Všetko opustil. A čo urobia jeho učeníci? „Poďte za mnou“, povedal, a oni opustili otca i siete a išli za ním. „Pane, my sme všetko opustili, čo za to dostaneme... Stokrát viac dostanete.“*

Vy nemôžete dať lásku jednej žene, ale všetkým chlapcom, deťom, ženám, mužom, všetkým. Vy musíte byť otcom celej rodiny, aby každý z vás si mohol povedať, on má moje srdce celé, ktokoľvek k tebe príde, tak ho vždycky má. Vy nie ste, moji drahí, vzatí tomuto životu, nie, vy mu patríte, vy sa zmocníte tej lásky Kristovej a touto láskou budeme môcť každému niečo povedať, od univerzitného profesora až po jednoduchého mrzáčka a každému budete môcť niečo povedať: Ó povedzte, priblížilo sa k vám kráľovstvo Božie, zvestujem vám radosť, Boh je váš, ako evanjelium je posolstvom radosti. Prineste Kristovho ducha ku všetkým. Mne sa tu všetko tak páči v tejto katedrále, a snáď to nie je heréza, najviac sa mi páči tu toto lešenie, pretože ste ho tak krásne ozdobili a ovenčili. A moji drahí, to sme my kňazi. Tu pracujete, techniku máte a my k tomu nesieme zelené vence, tú duchovnosť, ten život, ten nadprirodzený život, aby bola požehnaná vaša práca. Predsa my sme nikdy, Bože môj, nešli proti vám, my sme z vás, a my predsa vieme, čo je to núdza a hlad a práca, my poznáme, aké sú vaše bolesti, my nie sme mimo skutočnosti, a my, moji drahí, sme vaši, ako to srdce naše sa kladie a položí na oltár. Budte čistí a zachováte si kúzlo osobnosti, zostaňte Kristovi a budete rozdávať ľuďom Kristovu milosť.“

V záverečnej časti sa pán biskup prihovril ordinandom slovami básnika, ktoré potom aktualizoval: *„A zasa iná báseň hovorí: básnik totiž sa rozpráva s horskými ružami. Na horách, to býva krásna, malá ruža. „Pre koho kvitnete horské ruže, pre koho krásu máte, pre koho vôňu svoju dýchate?“ a ony mu odpovedajú: (a ten básnik, to nebol človek veriaci) „Rastieme do neba, voniame do nebies, pre ten sladký úsmev, ktorý chceme vyvolať, keď sa človek na nás poďíva. U nás, u nás je už všetko vopred rozdané.“*

„Myslím, moji drahí, že dnes ste všetko rozdali. Už nič nie je vaše, všetko patrí Kristovi a skrze Krista patrí nesmrteľným dušiam. Budte veľkí vo viere, budte veľkí v pokore. A nezabudnite, budte chudobní, milujte chudobu, milujte čistotu! Nech je váš život protestom, proti tomu pornosexu, ktorý sa valí svetom a za druhé proti sebestvu a proti tomu hladu mať stále viac a viac. A my nie sme proti zvyšovaniu životnej úrovne, ale my máme na mysli to, čo je vo vnútri človeka, to čo vytvára tú jeho osobnosť. Nikdy nechceme robiť dojem pánov, ktorí sa majú dobre a veľa toho nerobia. My chceme patriť k tým, ktorí sa radujú s radujúcimi, plačú s plačúcimi, pracujú s pracujúcimi, proste sú ich a patria nesmrteľným dušiam. Keď sa

Katarína Sienská dozvedala, že vypukla strašná rana moru, tak povedala: „toto je môj čas“. A celá sa obetovala a konala zázraky.

Drahí moji, aj keď budú pokojné časy, bez všetkého utrpenia na svete, to je náš čas, lebo doba, ktorú nám Boh dal, to je náš čas, v ktorom sa máme vyznamenať ako mužovia Boží, ako bratia bratov a sestier, ako kňazi podľa srdca Ježišovho. A Matke Božej, Kráľovnej kňazov, nakoniec zverte všetko: Matička Božia, zvlášť pod krížom a pri tom trinástom zastavení si uvedomila, čo Ježiš trpel a ako nás miloval. Keď jej poviete, Matka Božia, ja pracujem pre Ježiša a pre duše, ktoré on miloval, nič vám neodoprie. Verte, že služobník Panny Márie nikdy nezhyne a Matička Božia sa o neho postará. A svätý Martin vám hovorí, neboj sa uťáť ani ty zo svojho pláštá a neboj sa dať ani kus toho tvojho srdca. On vám ide príkladom a pozýva vás k takému životu, ktorý vám raz na večnosti ukáže všetku tú lásku k dušiam, k dieťkam, nemocným, mládeži, starcom, k trpiacim, opusteným i k nepriateľom: áno, môj synu, túto lásku si mi preukázal, preto zaujmi dedičstvo a vojdí do radosti svojho Pána, svojho božského veľkňaza, Amen.“

Myslím, že k týmto slovám netreba nič dodávať. Možno iba zdôrazniť myšlienku, že aj po 50-tich rokoch sú tieto slová stále veľmi aktuálne a priam nabité tou duchovnou energiou, ktorou tak hojne oplýval sv. Pavol, Kristov apoštol: „*Viem, komu som uveril a som si tým istý.*“

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/reminiscencie-pri-zlatom-knazskom-jubileu/>